

UNIVERSITATEA AGRARĂ DE STAT DIN MOLDOVA • Catedra protecția plantelor
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ (INSTITUT) „A. LUPAN” A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Asea TIMUȘ
Nichita CROITORU
Irina MIHAILOV

CADRE DIDACTICE DIN DOMENIUL ENTOMOLOGIEI AGRICOLE

ISTORIE ȘI CONTEMPORANEITATE

Chișinău, 2017

Lucrarea a fost recomandată pentru tipar de: Consiliul Facultății de Horticultură a Universității Agrare de Stat din Moldova din 26 iunie 2017, proces-verbal nr. 9; Consiliul științific al Bibliotecii Științifice (Institut) „Andrei Lupan” a AȘM din 8 septembrie 2017, proces-verbal nr. 15

Editor: dr. hab. Constantin Manolache
Redactor științific: dr. Nadejda Mocreac
Responsabil de ediție: dr. Ion Valer Xenofontov
Redactori: Vitalie Țurcanu, dr. Elena Varzari
Coperta: Vitaliu Pogolșa
Paginarea digitală: Nicoleta Bogdan, Natalia Nâș
Redactare tehnico-artistică: Valeriu Oprea

Surse fotografice: Asea M. Timuș, Arhiva curentă a Catedrei de protecție a plantelor a Facultății de Horticultură, Arhiva curentă a Universității Agrare de Stat din Moldova, Arhiva Muzeului Științei al AȘM

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Timuș Asea M., Croitoru Nichita I., Mihailov Irina V.

Cadre didactice din domeniul entomologiei agricole. Istorie și contemporaneitate / Asea M. Timuș, Nichita I. Croitoru, Irina V. Mihailov; editor C. Manolache, Biblioteca Șt. (Institut) „A. Lupan”; red.șt. Nadejda Mocreac, UASM, – Chișinău: S.n. 2017 (Tipogr. „Print-Caro”). – 378 p.

ISBN 978-9975-56-485-4

Monografia include informații complexe din istoria entomologiei agricole, biografii ale primilor colecționari profesioniști de insecte din Basarabia, RSS Moldovenească și Republica Moldova. Se abordează etapele de constituire a Universității Agrare de Stat din Moldova; evoluția cercetărilor în domeniul entomologiei agricole și predarea disciplinei date în unitățile instituționale. Se prezintă lista insectelor colectate și determinate de Al. V. Rușcinski; listele lucrărilor științifice ale autorilor; listele autorilor tezelor de licență și de masterat susținute sub conducerea autorilor monografiei; diplome ale UASM etc.

Volumul este adresat profesorilor, cercetătorilor științifici, doctoranzilor, masteranzilor și studenților.

© Biblioteca Științifică (Institut) „Andrei Lupan” a AȘM, 2017

© Universitatea Agrară de Stat din Moldova

© Autorii

CUPRINS

Introducere	7
I. Exponate zoologice și lepidopterologice la expozițiile din Chișinău și Sankt Peterburg	10
1.1. Expoziția Agricolă și Industrială din Chișinău (1889)	10
1.2. Expoziția Internațională de Pomicultură și Legumicultură din Sankt Petersburg (1894)	12
II. Școli din spațiul pruto-nistrean în domeniul agricol cu instruire entomologică (1889–2017)	14
III. Colecționari de insecte din spațiul românesc (sfârșitul sec. XIX – mijlocul sec. XX)	20
3.1. Eduard Eduardovici Miller (1865–193?)	20
3.2. Nicolai Nikiforovici Zubowsky (1867–1943)	23
3.3. Aristide Caradja (1861–1955)	25
3.4. Constantin Nicolae baron de Hurmuzaki (1862–1937)	30
3.5. Alexe Alexinski (1899–1966)	32
IV. Comitetul Filoxeric din Basarabia (1883–1898)	36
4.1. Afanasii Ivanovici Poghibko (1875–1939)	37
4.2. Evgheni Lukici Rekaló (1857–19 ??)	40
V. Proiecte de înființare a învățământului agronomic superior în Basarabia (1906–1907)	42
VI. De la Biroul entomologic până la Stațiunea Bio-Entomologică din Chișinău (1906–1940)	50
6.1. Biroul entomologic (1906–1910)	50
6.2. Stațiunea Bio-Entomologică (1910–1918)	50
6.3. Stațiunea Bio-Entomologică (1918–1940)	51
6.4. Isaak Matveievici Krasilșcik (1857–1920)	53
6.5. Nicolai Nicolaevici Witkovsky (18??–19??)	56
6.6. Boris Vicarievici Vereșceaghin (18??–194?)	56
6.7. Wilhelm Karl W. Knechtel (1884–1967)	60

VII. Entomologia agricolă la Facultatea de Științe Agricole din Chișinău	62
7.1. Transferul de la Iași la Chișinău (1933–1940)	62
7.2. Muzeul Național de Istorie Naturală din Chișinău în proprietatea Facultății de Științe Agricole (1933–1937)	66
7.3. Constantin Motăș (1891–1980)	69
7.4. Alexandr Vasilievici Rușcinski (180?–1942)	71
VIII. Entomologia agricolă la Institutul Agricol „M.V. Frunze” din RSS Moldovenească (1940–1941, 1944–1991)	82
8.1. Entomologia agricolă la Facultatea de Agronomie (1940–1941, 1944–1953)	82
8.1.1. Iakov Ivanovici Prinț (1891–1966)	87
8.1.2. Olga Nicolaevna Ciobanu (Stângaci) (n. 1918)	90
8.2. Entomologia agricolă la Facultatea de Horticultură (1960–1991)	95
8.2.1. Valentina Petrovna Antonova (1926–1997)	100
8.2.2. Ana Grigorievna Rebeza (1929–2009)	103
8.2.3. Mihai Dmitrievici Vronschih (n. 1941)	106
8.2.4. Vladimir Vasilievici Gulii (n. 1938)	110
IX. Entomologia agricolă la Universitatea Agrară de Stat din Moldova (1991–2017)	112
9.1. Disciplinele predate	112
9.2. Armonizarea cu învățământul superior din Europa	114
9.3. Examinarea pe discipline	115
9.4. Examenele de stat și de licență	117
9.5. Componente ale vieții didactice, științifice, culturale și spirituale	119
9.6. Cadrele didactice	151
9.6.1. Teodosie L. Perju (n. 1923)	153
9.6.2. Mihai N. Busuioc (1941–2005)	158
9.6.3. Nichita Ig. Croitoru (n. 1952)	160
9.6.4. Asea M. Timuș (n. 1962)	168
9.6.5. Sergiu Iu. Panuța (n. 1976)	185
X. Cadre în formare în domeniul entomologiei pentru didactica universitară a Universității Agrare de Stat din Moldova	190
10.1. Irina V. Mihailov (n. 1982)	190
10.2. Nadejda M. Mocreac (Stahi) (n. 1982)	194

10.3. Svetlana Gh. Grozdeva (Gargalîc) (n. 1990)	196
10.4. Dina P. Lupancu (Tropoţel) (n. 1982)	201
Anexe	203
1. Lista speciilor de insecte colectate de Al.V. Ruşcinski din dotarea Catedrei protecţia plantelor a UASM	204
1.1. Lista localităţilor unde Al. V. Ruşcinski a colectat insecte	292
2. Planşe entomologice pentru procesul didactic la Catedra entomologie, perioada sovietică, autor Natalia Morari	293
3. Planşe entomologice pentru procesul didactic la Catedra entomologie, elaborate limba română, autor Asea M. Timuş	296
4. Lista lucrărilor ştiinţifice publicate de dr. conf. univ. Nichita Ig. Croitoru	298
4.1. Lista tezelor de licenţă şi tezelor de masterat susţinute sub conducerea dr. conf. univ. Nichita Ig. Croitoru	306
5. Lista lucrărilor ştiinţifice publicate de dr. conf. univ. Asea M. Timuş ..	313
5.1. Lista tezelor de licenţă şi tezelor de masterat susţinute sub conducerea dr. conf. conf. univ. Asea M. Timuş	324
6. Lista tezelor de licenţă şi a tezelor de masterat susţinute sub conducerea dr. conf. conf. univ. Sergiu Iu. Panuţa	328
6.1. Tezele de licenţă şi masterat sub îndrumarea ştiinţifică a dr. conf. conf. univ. Sergiu Iu. Panuţa	331
7. Lista publicaţiilor ştiinţifice a dr. conf. cerc. Irina V. Mihailov	333
8. Lista publicaţiilor ştiinţifice a dr. conf. cerc. Nadejda M. Mocreac (Stahi)	337
9. De la diplome eliberate de Institutul Agricol „M.V. Frunze” (1940–1991) la diplome eliberate de Universitatea Agrară de Stat din Moldova (1991–2017)	343
10. Pozele în grup ale absolvenţilor din diverse promoţii, inclusiv de la specialitatea Protecţia plantelor	347
11. Indice de instituţii (societăţi, muzee, staţiuni, şcoli, colegii, institute şi universităţi)	356
12. Indice geografic	361
13. Indice de nume	364
Annotation	373
Аннотация	375
Abstract	377